

Wildredders voorkomen maaidood

In deze tijd van het jaar is het maaien weer in volle gang. Steeds meer grondgebruikers en loonwerkers gaan er toe over om dit werk te doen met moderne getrokken maaiers. Dit zijn ongeveer drie meter brede cyclomaaiers die op een afstand van ongeveer acht meter door een snelrijdende trekker worden voortgetrokken.

Vooraf in percelen waar nog geen vee gelopen heeft, zijn de verliezen aan weidevogels, reekalveren en jonge hazen groot. Om dit te voorkomen wordt er door veel actieve natuurbeschermers en jagers aan nestbescherming gedaan. Andere jagers gaan in goed overleg met de boeren, vlak voor het maaien het perceel af om jonge dieren op te sporen en te verplaatsen naar veiliger oorden.

Ook de man of vrouw op de trekker kan er aan bijdragen de maaiverliezen te beperken door de ogen de kost te geven.

Foto: R. Horst

Er zijn ook firma's die zich toeleggen op de fabricage van apparaten die maaiverliezen proberen te voorkomen. Zo is er de Franse firma I.D.F. die een kleine 'signaalhoorn' importeert die ultrasone geluidsgolven produceert welke voor het wild zo onaangenaam zijn, dat het vlucht. Als het apparaat op de trekker wordt gemonteerd, zou het volgens I.D.F. een bereik hebben van 20 meter over een breedte van circa 8 meter. Het apparaat is heel klein (11 x 7,5 cm) en weegt slechts 0,5 kg. Voorzover ons bekend is het nog niet in Nederland verkrijgbaar.

Daarnaast zijn uiteraard de bekende wildredders in gebruik: een aantal metalen bellen die, hangend aan een aan de trekker of cyclomaaier bevestigde balk, door dat gedeelte van het gras gesleept worden, dat bij de volgende ronde zal

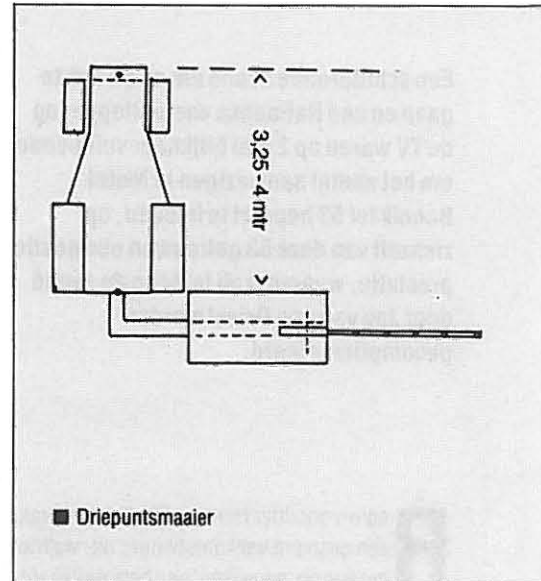
worden gemaaid. Er zijn verschillende types in de handel.

In bijgaand artikel geeft de heer Horst – uitvinder van de Horst-wildredder – een beschrijving van de montage op de verschillende trekkers.

Z. W. G. Lulof

Montages wildredder

Er blijken nogal wat misverstanden te bestaan omtrent montage van de HORST-Wildredder op de diverse cyclomaaiers. Ter verduidelijking dient er onderscheid te worden gemaakt tussen **driepuntsmaaiers** (de kleintjes) en de grote **getrokken machines** van de laatste jaren. De **driepuntsmaaier** is via de hefinrichting en de topstang aan de trekker en wel rechts direct achter het achterwiel. De afstand trekkerbumpertot de maaimessen varieert van 3,25 m tot 4

m. Montage van de wildredder op de trekkerbumpert betekent bij hoge maaisnelheid een te korte vluchtweg en daarom wordt zij op het uiteinde van de cyclo gemonteerd en verstoot het zwad dat bij de volgende omloop aan de beurt komt.

Aangezien 70 tot 75% van de driepuntsmaaiers in Nederland van het type PZ of Deutz Fahr zijn, is de montagebalk voor beide types aangepast. en moet er door de boer zelf af en toe een boutgat bijgeboord worden. Bij montage op Kuhn, Welger en misschien ook enkele andere machines kan het extra aangelaste montage materiaal weggeslepen worden en volgt met het boren van een enkel gat een vlakke montage.

In sommige gevallen, bijv. als de maaier een centrale kokerbalk heeft kan men het vlak gemaakte stuk beter oplassen. Voor een JF hebben we een speciale montage gemaakt, deze is tegen een geringe meerprijs beschikbaar.

Met de **getrokken maaiers** die een maaibreedte kunnen hebben tot 3 m ligt de zaak anders. De afstand trekkerbumpertot maaimessen is nu 7 tot 8,5 m, hetgeen als vluchtweg lang genoeg is. Nu wordt de wildredder op de trekkerbumpert gemonteerd en wel volgens het snelkoppelsysteem. De gebruiker kan als het ware in één minuut op- of afbouwen. De voorste trekpen doet hierbij dienst als bevestiging van een subframe, waarop de wildredder is bevestigd. Deze montage heeft twee voordelen:

- 1e Tijdens het maaien heeft de trekkerbestuurder meer zicht op wat er gebeurt en kan

Kunstmoedertje

Komt pasgetrouwde Geke van twintig op een middag helemaal enthousiast thuis met twáálf eendeëieren!

't Was heel gemakkelijk vinden. De eend vloog er af..... En indachtig de prachtige bruiloft en eerlijk-zullen-we-alles-delen bracht ze 4 eieren naar haar schoonouders, 4 hield ze zelf en 4 gingen naar haar eigen ouders.

Nou is háár vader toevallig mijn zwager.

En Bob dacht direkt al: Mis!

Ten eerste mócht het niet. En ten tweede waren die eieren ook nog 'vuil'.

Vuil?

Ja, vuil. De eend zat er 's middags immers nog op.

Zat er ook pluim in het nest?

Pluim.....?

De 4 eieren van Bob zonken, maar 't ging niet van harte. Ze gingen een beetje op de punt staan wiebelen.....

'Bel je schoonouders maar gauw, dat ze ze niet moeten eten!' zei Bob nog.

Stom, oerstom! En jammer tegelijk!

Einde van een klein drama door ondeskundigheid.

haar 4 eieren, die vele uren in de koelkast gelegen hadden (!) op een flanellen lap onder een bureaulamp.

Adviezen van haar nieuwe bureu van links en van rechts. Elke dag draaien en met water besprenkelen.

Komen er na ruim twee weken drie van de vier eieren nog uit ook!

Eentje van de drie stikte in het veel te taaie vel. Maar de andere twee leefden als harten en liepen, de wetten van professor Lorenz respecterend, achter nicht Geke aan als was ze hun eigen moeder.

Moesten de eendjes geen dierlijk voedsel in de eerste levensperiode?

Ach nee, met brinta en havermout ging het best.....!

De moderne generatie hoef je tegenwoordig weinig meer te leren.

Een poosje ging het goed.

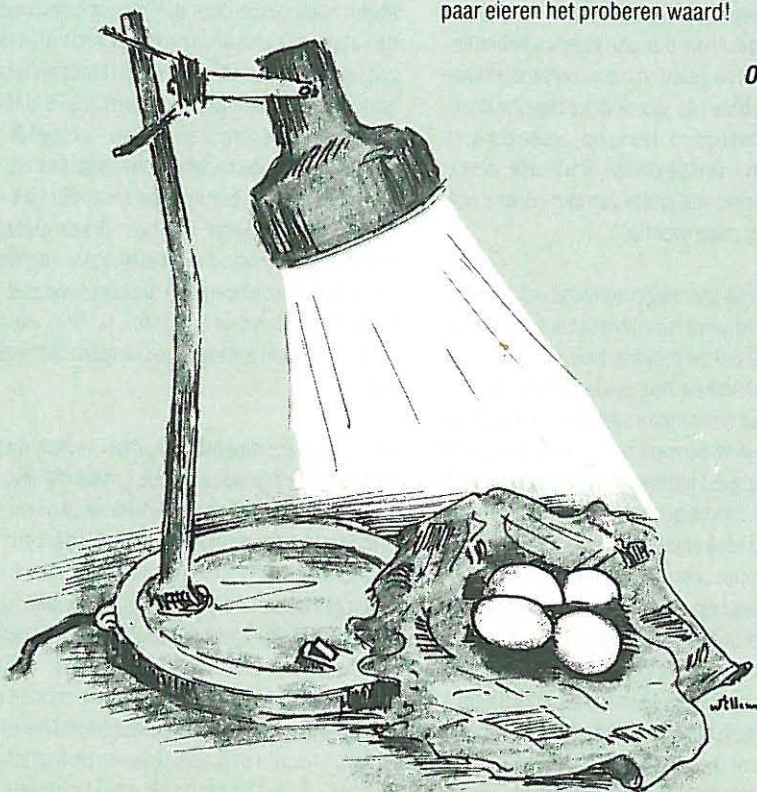
Maar Geke, die er zielsveel van was gaan houden, zag eerst de ene doodgaan, en een dag later stierf ook de laatste.

Einde van het tweede bedrijf. Al evenmin een happy-end.

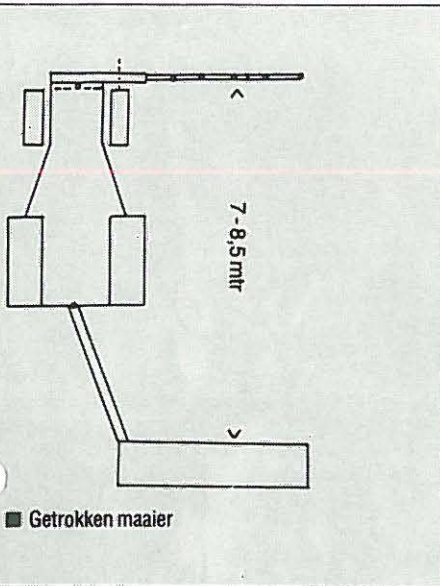
Waarom nou dit verhaal?

Kijk, nieuw voor mij en vermoedelijk voor veel anderen is, dat je aan een eenvoudig bureaulampje een heel goede broedmachine hebt. En dát is straks bij maaiverliezen van slechts een paar eieren het proberen waard!

Ome Willem

Illustratie: Ome Willem

■ Getrokken maaier

zelfs nog ingrijpen als er bijv. een reekalf wordt waargenomen of een stel zeer jonge hazen.

- 2e Door de montage van de wildredder wordt de draaicirkel niet vergroot.

Het subframe is voor ieder merk trekker weer ongelijk en bij bestelling moet men merk en type trekker opgeven alsmede de afstand voorkant trekkerbumper tot voorkant wiel. Soms moet de wildredder 30 cm vooruitgebouwd worden.

Er bestaat echter ook een mogelijkheid een losse balk met bellen aan te schaffen want deze blijven voor driepunts- en getrokken maaier gelijk. Ze worden altijd vuurvast verzinkt afgeleverd, terwijl buitenmodel bevestigingssloffen geleverd worden in rode lak of menie. Voor de getrokken JF hebben we al een montage direct op de maaier zoals bij de driepunts. Dit is voor het gebruik op grote oppervlaktes. De standaardbreedte van 1,65 m blijkt ook voldoende te zijn voor de bredere maaiers aangezien het systeem berust op acoustiek.

Bij aanschaf van een losse balk met bellen kan een handige boer de montage zelf maken, het is beslist geen technisch hoogstandje. We moeten tenslotte blijven werken aan het behoud van onze gevarieerde wildstand. Aan de talrijke maai-slachtoffers kunnen we iets doen door als hulpmiddel een wildredder te gebruiken. Al sparen we ook maar de helft van wat er anders omkomt. In Nederland werden 1989 ongeveer 3000 wildredders gebruikt.

R. Horst